

eWIN

Co přinese novela zákona o výrobcích s ukončenou životností

Krajina je náš společný obyvák, říká spisovatel Michal Viewegh

Exkluzivní průzkum: Krádeží ve sběrných dvorech ubylo

Rok 2015 přinesl absolutní sběrový rekord

Norští Hurra Torpedo zahráli na nástroje z ELEKTROWINU

Osobností českého obchodu 2015 se stal Daniel Večeřa z HP Tronicu

obsah

tiráž

Editorial	3
Rok 2015: Absolutní sběrový rekord	4
Spotřebiče, které nepotřebují obsluhu	5
Zákon jde do finíše, nejasnosti trvají	6–7
Na dobytek prevence neplatí	8
Staré elektro se svezlo taxíkem	9
Slavíme svátky ochrany životního prostředí	10–11
Info pro obce dostalo novou podobu	12
Kraje vítají novinky i osvědčené programy	13
<i>Krajina je náš společný obyvák</i> , říká pro EWIN spisovatel Michal Viewegh	14–16
Do Recyklohraní se zapojilo již 3397 škol	17
Krádeží ubylo, ukázal průzkum	18
Rumunské děti se učily o elektroodpadu	19
Hurra Torpedo zahráli v Akropoli, nástroje dodal a recykloval ELEKTROWIN	20–21
Projekt <i>Jsem zpět</i> už nabídl na stovku spotřebičů	22
Než spotřebiče najdou nové uživatele	23
Nový prezident WEEE Fora Jan Vlák: <i>Budoucností je oběhová ekonomika</i>	24–25
Hasiči recyklují již šestým rokem, letos sbírají „jako draci“	26–27
Osobností českého obchodu se stal Daniel Večeřa	28
HP Tronic: Schopní a pracovití mají šanci být úspěšní	29
Požadavky stouply, čtyři kilogramy už nestačí	30
Pro volnou chvíli	31

EWIN zpravodaj • Desátý ročník • Toto číslo vyšlo 1. června 2016 • Vydavatel ELEKTROWIN a.s., Michelská 300/60, 140 00 Praha 4 • tel.: +420 241 091 832 • web: www.elektrowin.cz • Redakční úprava Mgr. Petr Kotek, e-mail: kotek@email.cz, tel.: +420 602 502 798 • Produkce Omne Bonum, Hájkova 6, 130 00 Praha 3, tel.: +420 602 290 243 • Grafická úprava Johana Kobzová • Tisk Calamarus, s. r. o., Pod Táborem 54/10, 190 00 Praha 9 • Neoznačené fotografie: www.samphotostock.cz • Evidenční číslo: MK ČR E 16741 • Dotazy, náměty a připomínky na e-mailovou adresu: lkuchtova@elektrowin.cz • ISSN 1804-6142

Vážení přátelé,

v úvodníku k minulému číslu EWINU jsem se více věnoval „politickým“ tématům spojeným se založením naší společnosti a různými problémy, kterými jsme za 10 let naší činnosti prošli. Tentokrát bych se zaměřil spíše na pozitiva, která přinesl loňský, pro ELEKTROWIN mimořádně úspěšný rok, i když si nemohu nepovzdechnout nad „aktivitami“ některých našich soupeřů.

Jsem moc rád, že právě rok, kdy jsme si připomněli a důstojně oslavili 10. výročí založení naší společnosti, byl i rokem historicky nejúspěšnějším jak z hlediska množství sebraných a zpracovaných elektrozařízení, tak i dokončení sběrné sítě, která svým rozsahem a kvalitou značně překračuje požadavky stanovené zákonem o odpadech. Jsem totiž přesvědčen o tom, že náklady spojené s jejím vybudováním byly tou nejlepší investicí do budoucna a tato síť se stane naší konkurenční výhodou oproti kolektivním systémům, které 10 let jen projíždaly příspěvky výrobců a sběrné sítě se prostě nevěnovaly. Proč také – nikdo je k tomu nenutil a navykly si, že za ně sběr obstarají ti zodpovědní, v čele s ELEKTROWINEM.

V současné době disponuje naše sběrná síť více než 13 000 místy, která jsme masivně vybavili sběrnými prostředky pro sběr všech našich hlavních komodit. Jsem moc zvědav, jak budou vypadat příspěvky tzv. nízkonákladových systémů, až jejich partnery přestanou bavit pomačkané sběrné krabice, které slouží v prodejních řetězcích spíše jako odpadkový koš, a budou chtít, aby pořídily pořádné kontejnery na malé spotřebiče, neřku-li dokonce WINTEJNERY.

V roce 2015 se nám podařilo výrazně překročit plánované cíle ve zpětném odběru a sebrat na 36 000 tun starých elektrozařízení. Díky tomu jsme výrazně navýšili dodávky našim smluvním zpracovatelům, kteří tak mohli zajistit zpracování rekordních 32,5 tisíce tun vyřazených spotřebičů, čímž jsme se výrazně přiblížili cílům daným evropskou směrnicí pro rok 2016.

Dalším pozitivem pro mě byly nové projekty v oblasti informovanosti, o kterých se v EWINU také dočtete. Opět mohu jen konstatovat, že jsem přesvědčen o úzké spojitosti mezi

rostoucím povědomím o zpětném odběru jako výsledku našich informačních aktivit, do kterých investujeme od samého začátku naší činnosti nemalé prostředky, a nárůstem zpětného odběru. I zde si musím postesknout, že z našich aktivit mnohdy těží ve sběru někdo jiný.

Naším cílem pro rok 2016 nadále zůstává plnění cílů stanovených výrobcům elektrospotřebičů novelou směrnice EU a připravovanou českou legislativou. Díky změnám v organizační struktuře společnosti, připravovaným v průběhu celého roku 2015, máme předpoklady pro splnění tohoto cíle. Nicméně musíme mít na mysli jeden zásadní pohled – naše činnost musí být maximálně efektivní a musíme se neustále věnovat nastavení optimálních parametrů pro provozování našeho kolektivního systému.

V současné době probíhají intenzivní práce na přípravě legislativy, která má za úkol nastavit jasné a férové podmínky pro činnost kolektivních systémů. Doufám, že ti, kteří o legislativě rozhodují, konečně pochopí, že není možné, aby některé kolektivní systémy hledaly rezervy ve všech možných i nemožných rozpočtových kapitolách a jiné se jen bohapustě vezly.

Váš

Roman Tvrzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

Foto Štěpán Bahenský

Rok 2015: Absolutní sběrový rekord

Definitivní vyhodnocení výsledků zpětného odběru a recyklace vysloužilých spotřebičů za rok 2015 potvrdilo to, co bylo zřejmé už z průběžných výsledků: loňský rok byl nejen jubilejní desátý, ale především rekordní.

Vynikající výsledky předchozích let přitom nebyly překonány jen o nějaké „drobné“, ale hned o 20 procent. V jednotlivých kategoriích spotřebičů byl nárůst místy ještě větší.

V roce 2015 se podařilo dosáhnout historického úspěchu v oblasti zpětného odběru, kdy bylo zpětně odebráno bezmála 36 tisíc tun elektroodpadu. Do té doby nejlepších výsledků dosáhl ELEKTROWIN už o rok dříve, v roce 2014. Dokázal sesbírat bezmála 30 tisíc tun starého elektra, což bylo nejvíc od roku 2005, kdy celý současný systém nakládání s elektroodpady v České republice začal vznikat.

Nejvíc loni přibylo sesbíraných velkých spotřebičů, kterých bylo v roce 2015 zpětně odebráno 13 555 tun, tedy o 36 % víc než v roce 2014. U malých spotřebičů byl nárůst 14 % (6341 tun). Dokonce i v případě chlazení, kde ELEKTROWIN trvale naplňuje konečné cíle dané směrnicí EU až pro rok 2021, činil nárůst 11 %, když se podařilo sesbírat 16 006 tun.

Velké rozdíly mezi kraji

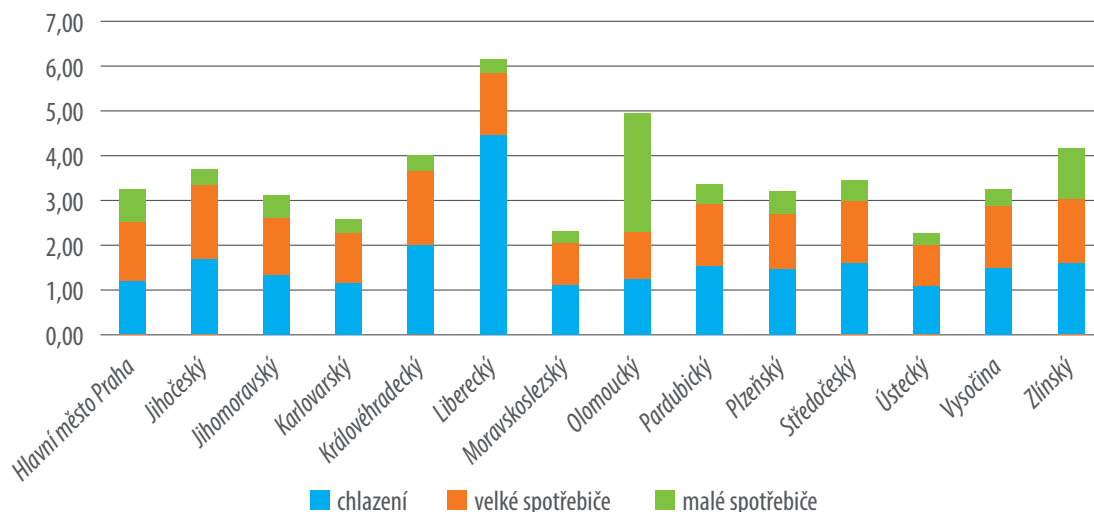
Stejně jako v předchozích letech panují velké rozdíly v množství spotřebičů předaných k recyklaci mezi různými částmi České republiky.

V absolutním množství vysbíraných spotřebičů ve výkazech ELEKTROWINU dlouhodobě bezkonkurenčně vede Středočeský kraj, který dokázal úctyhodných 3469 tun z roku 2014 loni navýšit až na 4587 tun.

Druhá Praha dodala v loňském roce k recyklaci 4101 tun proti 3107 z předchozího roku. Výsledky loni dokázal zlepšit i dlouhodobě nejslabší Karlovarský kraj. Vysbíralo se tam 770 tun proti 697 tunám z roku 2014.

Jinou optiku ale nabízí přepočtení výsledků krajů na množství jejich obyvatel. Z tohoto pohledu totiž bezkonkurenčně (a to opět dlouhodobě) vede Liberecký kraj, jenž jinak svými 2719 tunami nijak neoslňuje. Každý obyvatel kraje včetně nejmenších dětí loni odevzdal ELEKTROWINU k recyklaci 6,19 kilogramu elektrozařízení.

Zpětný odběr a oddělený sběr v krajích v roce 2015 na obyvatele (v kg)

Spotřebiče, které nepotřebují obsluhu

Všechny domácí spotřebiče, jež se v českých domácnostech začaly masově rozšiřovat přibližně od dvacátých let minulého století společně s rozvojem elektrorozvodné sítě, měly vždy jedno společné: šetřily námahu a čas. Zároveň se ale dlouho neobešly bez lidské obsluhy.

Proto byl vstup robotického vysavače na trh ve své době senzací a vynález se stal první vlaštkou, která nastartovala éru robotických domácností.

Robotický vysavač

První prototyp robota, který si dokázal poradit se smetím, představila švédská společnost Electrolux v roce 1997. Rané modely robouvysavačů měly ovšem potíže s překonáváním nerovností. Ty současné už si s nimi dokážou poradit, stejně jako umí detekovat, na jakém povrchu se právě nacházejí. Navíc likvidují nečistoty čím dál efektivněji.

Během testu, který proběhl nedávno, bylo na předem vyluxovanou podlahu s nejrůznějšími překážkami vysypáno 100 gramů nečistot, které měl robot vysát. Výkonnost se pak ověřovala zvýšením obsahu sběrného koše. Testovaný robotický vysavač sebral 102 gramy nečistot, tedy nejen všech 100 gramů, ale zároveň i napravil nedokonalou přípravu testovací místnosti.

Robotický vytírač

Také vytírání – ať hadrem na smetáku, nebo více či méně mechanizovaným mopem – nepatří právě mezi nejoblíbenější kratochvíle. Když ale robot dokáže vysát podlahu, proč by nemohl rovněž vytírat, řekli si výrobci a začali pracovat na vývoji přístroje, který by zvládl i mokřý úklid. Robotům sice vytírání trvá o něco déle než klasické lidské síle, ale výsledek úklidu je srovnatelný. Vyspělejší přístroje navíc pracují v režimu 3 v 1 – robot v rámci jednoho pohybu povrch vysává, rozstříkuje na podlahu čisticí roztok s vodou, zároveň i kartáčuje a stírá lištou nečistoty.

Robot na úklid bazénu

Majitelé bazénů často bojují s nečistotami, které ulpí ve vodě. Obíháním nádrže se sítkou v ruce si sice protáhnete tělo, ale pokud dáváte přednost atraktivnějšímu sportovnímu vyžití, můžete se spolehnout na bazénového robota. Ten disponuje řídicí jednotkou, která umí zmapovat a změřit velikost bazénu. Na základě měření poté zvolí nejvhodnější cyklus čištění. Vybírat ale můžete i z přednastavených čisticích programů.

Robotický čistič oken

Mytí oken je něco jako vytírání svislých ploch, jenže pracnější. Pokud se na podlaze nepovalují drobků z pečiva nebo chuchvalce prachu, můžeme ji s přimhouřenými očima brát jako „čistou“, i když se zrovna neleskne. Stačí ale jediná šmouha na okně, do kterého se právě opřelo slunce...

První robotický čistič oken, zrcadel, dlaždiček a hladkých povrchů vůbec představila v roce 2010 společnost Hobot. Pracuje podobně jako automatické vysavače, jen ve svislé poloze. Na okně ho drží podtlak, který „vyřábí“ motor uvnitř. Rejdí po skle tak dlouho, až je dokonale čisté.

Rámy a parapety ovšem musíte dočistit sami a robota na okna si také moc neužijete na horské chalupě s okny z tabulek 30×30 centimetrů. Pro svou práci potřebuje prostor, takže ideální by pro něj bylo například prosklené průčelí funkcionalistické vily Tugendhat.

Zákon jde do finíše, nejasnosti trvají

Po několika letech diskusí možná spěje do cíle příprava právní normy, která je pro oblast zpětného odběru a recyklace vysloužilých spotřebičů naprosto klíčová: zákona o výrobcích s ukončenou životností (ZVUŽ). Ten bude speciální normou k zákonu o odpadech. Týkat se bude elektrických a elektronických zařízení, baterií, akumulátorů, pneumatik a vozidel.

Základem pro přípravu navrhovaného legislativního počínu byl věcný záměr zákona o výrobcích s ukončenou životností, který byl schválen 13. května 2015 usnesením vlády č. 347. Účelem nové právní úpravy je komplexně upravit problematiku vybraných výrobků v celém jejich životním cyklu, tedy od jejich výroby a uvedení na trh až po jejich zpracování a získání surovin pro výrobu nových, či případně další následné použití starších.

V souladu s hlavními myšlenkami evropské environmentální politiky je smyslem této nové legislativní změny prevence vzniku odpadů z vybraných výrobků, s plánem zajistit co největší podíl jejich opětovného využití a recyklace. „Cílem předkládaného návrhu zákona je především zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí a lidského zdraví před negativními dopady odpadů z vybraných výrobků v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie,“ uvádí se v předkládací zprávě.

Odlišné přístupy ministerstev

Gestory zákona jsou hned dvě ministerstva, a to životního prostředí a obchodu a průmyslu. To má zaručit komplexnější pohled na danou problematiku. V praxi však na sebe narážejí dva odlišné přístupy k jejímu řešení. V některých podstatných bodech proto zatím není definitivně rozhodnuto, v jaké podobě dostanou zákonodárci novou úpravu k projednání.

Také připomínkové řízení přineslo obrovské množství poznámek a připomínek, s nimiž se předkladatelé zákona musí vypořádat, než konečný návrh zákona předloží k posouzení Legislativní radě vlády ČR. Toto vše by se mělo stihnout do konce května 2016. Nyní, po jednáních o vypořádání připomínek se všemi zúčastněnými subjekty, je ovšem situace taková, že buďto bude předložen zákon neúplný, se spoustou nejasností a nevypořádaných věcných argumentů. Nebo se termín, pokolikáté už, prostě nestihne.

Jedním z nejproblematictějších bodů je navrhovaná povinnost využít pro zobchodování zpracovatelské povinnosti jednu z komoditních burz. Největší z nich sídlí v Kladně a zatím se zabývala především obchodováním s energiemi. Ovládá ji uzavřený a úzký okruh osob napojených na další podnikatelské subjekty s vlastními zájmy, například i v oblasti elektroodpadu.

„Zásadním problémem vizu obchodování odpadu, v tomto případě zejména starých vysloužilých elektrospotřebičů, je to, že oproti dalším

komoditám je tento odpad naprosto nehomogenní, takže je téměř nemožné stanovit objektivně jeho cenu,“ upozorňuje generální ředitel české pobočky Sdružení evropských výrobců domácích spotřebičů CECED Radek Hacaperka. Nakoupit prostřednictvím burzy určité množství elektroodpadu, jehož složení předem nikdo přesně nezná, je tedy něco zcela jiného než nakoupit definovanou kapacitu elektrické energie. Pro zpracovatele je to velké riziko – buď hodně vydělá, nebo hodně prodělá, aniž by to mohl jakkoli ovlivnit.

Dosavadní obchody úspory nepřinesly

Ani v oblasti obchodování s energiemi navíc burzy nefungují tak dobře, jak se snaží předstírat Českomoravská komoditní burza Kladno (ČMKBK). Ta má v oboru zatím největší zkušenosti. Jen v loňském roce se objem obchodování prostřednictvím ČMKBK podle odhadů dostal na úroveň šesti milionů megawatthodin elektřiny, což ve finančním vyjádření znamená zhruba pět miliard korun.

Stále častěji přes ni nakupují města i kraje, ministerstva a veřejné instituce. Jsou přesvědčeny, že tím šetří peníze daňovým poplatníkům. Tento postup proto mnohde nahradil dříve běžná výběrová řízení na dodavatele energií.

Jak ale upozornil deník E15, například Kraj Vysočina nakupuje energie stále v klasických výběrových řízeních s elektronickou aukcí. A ve srovnání s burzou to vychází o 1,4 milionu korun levněji.

To, že by tedy povinnost obchodovat přes burzu i staré elektro přinesla lepší hospodaření s penězi určenými na jeho recyklaci, je velmi nepravděpodobné. Radek Hacaperka naopak naznačuje, že náklady celého systému by se tak zvedly přinejmenším o odměnu za zprostředkování, kterou bude třeba burze platit. Dále i o další náklady, zejména logistické, které by bylo nutné vynaložit ke zcela jinému režimu přepravy již sebraného elektroodpadu pro burzou vybrané zpracovatele.

Hrozí ztráta kontroly nad kvalitou zpracování

Zcela zásadní je ale podle něj rozpor mezi touto částí navrhované úpravy a požadavky na výrobce. „Podle evropské směrnice má cíle sběru plnit stát, v české praxi jsou tyto povinnosti přeneseny

na výrobce, kteří je zajišťují prostřednictvím kolektivních systémů,“ připomíná Hacaperka. Kolektivní systémy až dosud zajišťovaly zpracování prostřednictvím specializovaných firem, které musely splnit nejpřísnější kritéria. Burza jako uměle vložený mezičlánek by ale podle ředitele české pobočky CECED mohla znamenat také ztrátu nad kontrolou kvality zpracování, což by mohlo mít ve vztazích České republiky a Evropské unie nedozírné následky. Jak bylo v předchozích řádcích řečeno, legislativa má stále svůj vývoj. Proto povinnost obchodovat elektroodpad na komoditních burzách není jediným nebezpečím, které hrozí narušením stávajícímu, lety prověřenému, kvalitnímu procesu sběru a zpracování elektroodpadu.

„Do legislativního procesu vstupují určité zájmové skupiny, které se snaží současný fungující stav změnit,“ dále říká šéf tuzemské pobočky CECED Hacaperka. „Snaží se oddělit kolektivní systémy od zpracování, stavět mezi ně ‚čínskou zed‘, aby kolektivní systémy sloužily pouze k výběru příspěvků a k organizaci sběru elektroodpadu a následně v podstatě ztratily kontrolu nad tím, co se bude dále s vysloužilými spotřebiči dít. Toto je ale z pohledu výrobců nepřijatelné. Je potřeba zajistit dohled jak nad náklady, tak i nad kvalitou zpracování. Tyto dva body jsou z pohledu výrobců zásadní,“ doplňuje Hacaperka a danou problematiku dále rozvádí: „O stavbu této ‚čínské zdi‘ se snaží několik skupin. Jejich motivy jsou různorodé – ať už snaha o rozšíření jejich vlastního byznysu, přes obavu z úspěšnější konkurence až po obavu implementace podobných principů do legislativy, která upravuje jejich současnou činnost. V jednom se však shodují – nesmyslné a bezpádných důkazů uvádějí především možnost vyvážení vybraných prostředků z již fungujících kolektivních systémů. Tato argumentace je pro mne, jako zástupce významných zahraničních výrobců, naprosto nepřijatelná. Bobužel svědčí pouze o tom, že osoby jednající za některé české subjekty již dopředu předjímají možné ‚tunelování‘, což je asi český národní sport, nebo se možná chovají v duchu přísloví ‚Podle sebe soudím tebe...‘;“ uzavírá s úsměvem generální ředitel Radek Hacaperka.

Foto Štěpán Bahenský

Na dobytek prevence neplatí

Češi proti ekologii nic nemají, i když je občas štvou někteří ekologové. Zvláště když se někde přivazují ke stromům a zabírají potom ve večerních televizních zprávách čas, který by se dal věnovat třeba přehlídce bikin pro příští plážovou sezonu.

Dokonce je většina z nás ochotna se také ekologicky chovat. Když to ovšem nic nestojí a je to celkově dostatečně pohodlné.

Takže odpad do drahých speciálních nádob třídíme spíš v práci než doma. Firma si totiž jejich nákup může odepsat z daní, nám to ministr financí nějak zapomněl umožnit. Pokud se nám přesto před cestou k popelnici odpadky nepamíchnají, jsme dokonce odhodláni vyhodit je po částech do různobarevných kontejnerů. Nesmějí ovšem být zaparkované příliš daleko, to na ekologii rychle zapomeneme.

Pořád je ale řeč o spořádaných občanech, tradičních oporách státu. O těch, kteří více méně dodržují zákony, přispívají do státní kasy, a někteří dokonce čas od času zajdou i k volbám. Takoví ale nejsme všichni.

Podle údajů Vězeňské služby ČR je například momentálně zhruba 21,5 tisíce lidí ve výkonu trestu, nebo čekají ve vazbě, až je tam soud pošle.

Ministerstvo práce a sociálních věcí zase na základě vlastního výzkumu nedávno zpřesnilo odhad počtu bezdomovců. Těch u nás žije přibližně 68,5 tisíce.

Ani pro jednu skupinu asi není třídění odpadu a recyklace životní prioritou.

Hlavně ale nikdo ještě nikdy nespočítal, kolik je v české populaci lidí, co jsou prostě... dobytek. Odpadkový koš jim můžete ve městě namontovat na každý sloup veřejného osvětlení, stejně zahodí žvýkačku na zem.

U východu z kinosálu může stokrát stát úslužný personál s nastaveným pytlek na kelímky od limonády, stejně se jich po projekci víc válí po zemi.

Sběrný dvůr mohou mít za rohem, stejně odvezou starou lednici do lesa, i kdyby to měli desetkrát dál.

Na tuhle sortu žádná vstřícnost neplatí a nikdy platit nebude.

Spisovatel Michal Viewegh je na takové lidi naštvaný do té míry, že pro ně požaduje tělesné tresty místo pokut. Racionální jádro to má. Kde nefungovala prevence, musí nastoupit represe. Přesně v tomhle pořadí.

Pokud byste se někdy vypravili do Singapuru, jedním si můžete být jisti: nepřivezete si odtud na botě přilepenou žvýkačku. Každý si tam rozmyslí vyplivnout ji na chodník od doby, co za to hrozí výprask rákoskou. A místní policisté jsou velmi, velmi bdělí.

To jsou ostatně ti naši – státní, městští i obecní – rovněž. Jenže si spíš všímají toho, jestli obyvatel jedné městské části zpupně neparkuje v modré zóně sousedního obvodu.

Až začnou ve velkém rozdávát pokuty třeba za odhozené nedopalky, určitě se nad sebou zamyslí i ti, na které jsou prevence a vstřícnost krátké.

Petr Kotek

Staré elektro se svezlo taxíkem

Sběrnou síť ELEKTROWINU, která už je tvořena více než 13 tisíci místy zpětného odběru, doplnili v rámci oslav letošního Dne Země dokonce i řidiči Uberu.

Vpátek 22. a v sobotu 23. dubna si obyvatelé hlavního města Prahy mohli objednat odvoz starých elektrospotřebičů zdarma přes aplikaci ve svých mobilech. Projekt dostal název *UberRECYCLE*, vedle ELEKTROWINU se do něj zapojil také kolektivní systém Asekol.

Celosvětově se do kampaně *UberRECYCLE* kromě Prahy připojilo dalších 13 měst v Evropě a na Středním východě.

Po Praze jezdily po oba dny dva speciální vozy, které si zájemci o odvoz elektroodpadu mohli objednat mezi 10. a 14. hodinou. „Spotřebiče nebylo potřeba nijak balit nebo čistit. Stačilo všechno připravit před dům nebo kancelář, kam lze zajet autem,“ připomíná marketingová manažerka pražského Uberu Barbora Polachová.

Pro případ, že bylo nutné těžší elektrospotřebiče snést z patra nebo vynést ze sklepa, jezdili s řidiči i závozníci, kteří s manipulací pomohli.

V rámci akce Pražané odevzdali k recyklaci přes 2200 kilogramů starého elektrika. Ze sklepů, garáží a půd, kam se během roku nejčastěji odkládají staré spotřebiče, řidiči Uberu odvezli 14 lednic, sedm televizí, osm mikrovlnných trub, šest praček, šest vařičů a bezpočet rychlovarných konvic. Ve sběrných dvorech skončily také desítky počítačů, mobilů, několik kopírek, skenerů a PC monitorů.

Zatímco v pátek tímto způsobem recyklovaly především firmy, v sobotu o odvoz elektroodpadu projeví více zájem jednotlivci a domácnosti.

Elektroodpad je nejrychleji rostoucím druhem odpadu u nás, jeho množství roste třikrát rychleji než komunální odpad. V České republice se každý rok vyprodukuje více než 119 tisíc tun elektroodpadu. Každá domácnost za rok vyřadí v průměru 30 kilogramů spotřebičů, ze kterých se zatím jen zhruba 40 % podaří vysbírat, ekologicky zlikvidovat, recyklovat a znovu použít při výrobě nových produktů.

„Loni se podařilo vysbírat pět až šest kilogramů vysloužilého elektrika na jednoho Čecha, ale to už pro letošek nebude stačit. V roce 2016 vstupuje v platnost nový způsob výpočtu kvóty vysbíraných spotřebičů na obyvatele a rok. Letos je třeba vysbírat v průměru sedm kilogramů na osobu. Musíme tedy ještě přidat,“ vysvětluje vedoucí zákaznického oddělení servisu ELEKTROWIN Jan Marxt.

Uber již v minulosti uspořádal několik menších lokálních kampaní věnovaných ekologii, ta pražská ale byla první akcí zaměřenou na recyklaci elektroodpadu. „Jde o naši dosud nejrozsáhlejší kampaň, jsme ale velmi optimističtí,“ popisuje Barbora Polachová z Uberu.

K čistšímu životnímu prostředí se společnost snaží přispívat také kampaněmi v oblasti dopravy. Uber dlouhodobě upozorňuje na neefektivní využívání přepravních kapacit a snaží se o jejich optimalizaci. „Aktuálně v Praze jezdí milion aut, jejichž průměrná obsazenost je jen 1,4 osoby. Pokud by lidé lépe využívali auta, která vlastní, bylo by potřeba jen 300 tisíc aut, aby se denně přepravil stejný počet cestujících,“ uzavírá Barbora Polachová.

Slavíme svátky ochrany životního prostředí

S ELEKTROWINEM každoročně slavíme Dny Země, Dny bez aut a další svátky, které připomínají význam ochrany životního prostředí. Usilujeme také o to, aby si její význam uvědomovala nejmladší generace a jejím prostřednictvím i její rodiče.

Všechny tyto oslavy, setkání a vzdělávací programy, ať už oficiální svátky uvedené v kalendáři, nebo ty lokálního charakteru, mají společného jmenovatele. Tím jsou ochrana životního prostředí a šíření informací o všech způsobech, jak je chránit. Všichni se mohou zapojit, to, jakou měrou, záleží jen na nich samotných. Ale každý čin, i ten zdánlivě miniaturní, jehož důsledkem je ochrana zdraví a života na Zemi, se počítá!

Den dětí, dětské programy

V kalendáři našich akcí jsme nevynechali ani *Den dětí*, návštěvu zoologických zahrad spojenou s možností odevzdat staré elektro a další dětské edukační programy. Při oslavách *Dne dětí* jsme přispěli tím, čím disponujeme, abychom našim malým spoluobčanům formou zábavy a her ukázali, jak a co všechno lze recyklovat a proč je to výhodné.

Stejně jako v minulých letech jsme uspořádali v zoologických zahradách ve větších městech sběrnou akci, kdy za donesený spotřebič dostaly děti vstupenku do ZOO zdarma.

Do léta jsme tak s naším programem pro děti navštívili 37 měst v Čechách a na Moravě a 12 zoologických zahrad. A těšíme se na další akce plánované na druhou půli roku, kterým bude tradičně vévodit *Železný týden* na začátku září.

Tradiční součástí akce, tomu, kdo odevzdá malý spotřebič, patří odměna

Den Země

Jako každý rok i letos se naše společnost připojila k oslavám pořádaným u příležitosti *Dne Země*. V tento den si, více než kdy jindy, připomínáme, jak důležité je zacházet se zdroji a naším prostředím s rozvahou a šetrně.

Historie oslav *Dne Země* se začala psát roku 1970 v USA. Vznikla jako série protestních setkání a výukových programů s cílem podpořit environmentální hnutí po celých Spojených státech. Akce měly úspěch a jejich koncepce se začala šířit i do zahraničí.

Den Země, který připadá na 22. dubna, můžeme tedy považovat za výročí vzniku moderního environmentálního hnutí. V současnosti slaví *Den Země* více než miliarda lidí ve 175 státech světa. Tento den se tak stal největším nenáboženským svátkem, který slaví lidé společně na celé planetě bez ohledu na původ, víru či národnost.

Stejně jako ostatní společnosti podporující environmentální výchovu a recyklaci se ELEKTROWIN zapojil na mnoha místech naší republiky do oslav tohoto dne. A připojil se k různým akcím pořádaným napříč Českou republikou.

Náš stánek jsme postavili na náměstích, v parcích i uvnitř budov. Hravou formou, jako jsou kvízy, křížovky a soutěže především pro děti, jsme podávali co nejvíce užitečných informací, jak správně zacházet s vysloužilými elektrospotřebiči.

Letos, stejně jako v minulých letech, se ti, kdo donesli a odevzdali nepotřebný vysloužilý spotřebič u stánku ELEKTROWINU, dočkali své odměny za správný přístup k recyklaci a ochraně životního prostředí.

Info pro obce dostalo novou podobu

Pro letošní rok jsme opět připravili nabídku informací na téma zpětný odběr a recyklace vysloužilých elektrospotřebičů. Jsou určeny pro zpravodajská periodika měst a obcí. Jedná se v pořadí už o devátý soubor takových podkladů.

V tomto roce jsme se rozhodli změnit způsob zveřejnění těchto informací. Místo tradiční distribuce na nosiči v podobě CD je obce, města i další zájemci mohou čerpat přímo z webu: www.elektrowin.cz/inzerce.html. Je to jednodušší a živější způsob spolupráce, který umožní i případnou průběžnou aktualizaci.

Aktuální témata popisující současný stav a statistiky zpětného odběru tak můžeme přidávat a měnit podle vývoje situace i postupně v průběhu roku. Příspěvky a grafické inzeráty na nová témata budou tedy během roku přibývat, a tak budou včas k dispozici všechny dostupné údaje.

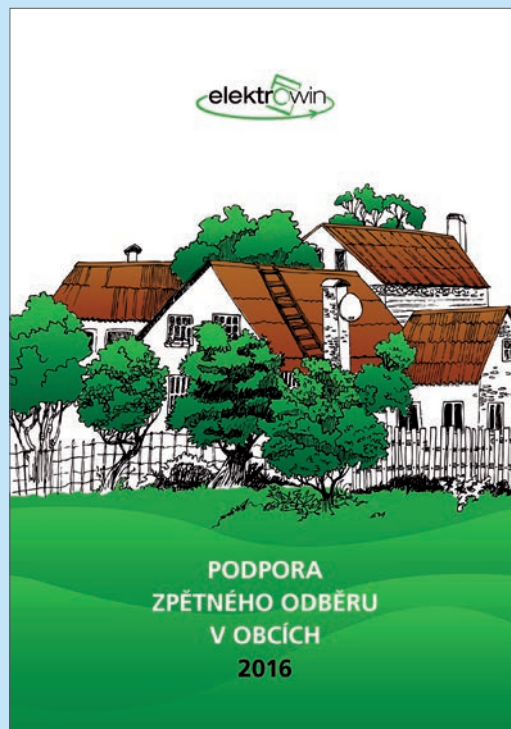
Ponechali jsme osvědčené dělení materiálů do sekcí: články, inzeráty, fotogalerie, videa a další materiály ke zveřejnění.

Motivační program s novinkou

Na lepší šíření informací cílí také novinka v *Motivačním programu* pro spolupracující města a obce. Letos jej mohou poprvé využít také k financování komunikační kampaně podporující informovanost obyvatel o správném nakládání s elektroodpadem. Připravili jsme nabídku několika verzí programu pro veřejnost s informativním a edukativním rozměrem. Program jednotlivé akce, její rozsah a z toho plynoucí výši finančních nákladů si lze snadno ověřit v kalkulatoru na webových stránkách společnosti ELEKTROWIN.

Celkový objem finančních prostředků určených pro rok 2016 činí 4 000 000 Kč. V uplynulém roce bylo podáno 212 žádostí a bylo vyčerpáno více než 3 700 000 Kč, za celou dobu projektu se tak jedná o více než 28 000 000 Kč.

Stejně jako v uplynulých letech je samozřejmě možné čerpat finance na pořízení uzamykatelných shromažďovacích prostředků (na malé, velké spotřebiče i na chlazení), elektronického či mechanického zabezpečení sběrného dvora, rozšíření sběrného místa a nákup manipulační techniky.

Kraje vítají novinky i osvědčené programy

Paleta programů, které ELEKTROWIN nabízí jednotlivým krajům v ČR, je letos opět o něco pestřejší. Někde se drží těch osvědčených, jako jsou Jízda do stanice Recyklace, Pohádka o Elektrolhotě, nebo si objednali dětmi velmi oblíbené skákadlo v podobě konvice. K tomu jsme přidali i novinku – hru pro menší i větší s názvem Elektrix.

Černé skládky odhalí rozhledny

Liberecký kraj sáhl po další novince pod názvem *Zelené rozhledny*, jejíž realizace je plánována na třech různých rozhlednách v kraji. Pomocí dalekohledu v určitém azimutu budou moci návštěvníci z výšky vyhledávat různé úkazy v české krajině včetně černé skládky. Součástí programu je workshop na téma složení černých skládek, důvody jejich vzniku a jejich škodlivosti vůči prostředí. V návaznosti na to se všichni přítomní poučí o výhodách zpětného odběru vysloužilých a nefunkčních elektrospotřebičů. Aby věděli, jak se recyklovaný materiál dále uplatňuje, seznámíme je i s ukázkami produktů z těchto materiálů.

Odvážní účastníci si vyberou z adrenalinových aktivit, jako je slaňování rozhledny, nízké i vysoké lanové překážky s plným jištěním, anebo se mohou rozpohybovat při neobvyklém závodě nazvaném *Motenův chůzoběh aneb Co do lesa nepatří*.

Putovní Elektrovandr

Zástupci krajů Jihomoravského a Olomouckého si z aktualizované nabídky od ELEKTROWINU vybrali putovní *Elektrovandr*. Další zbrusu nová akce je stylizována do potulného vesnického divadla-show. Ústřední postava Václav Upír Krejčí se chystá naplno rozbalit své široké komediální spektrum a bavit všechny kolem nezávisle na jejich věku.

Obecenstvo se může těšit na scénky a gagy provázané s problematikou recyklace a ochrany životního prostředí. Upír si s sebou poveze velký, už na první pohled záhadný, recyklovací stroj tažený buď pravým koňským spřežením, nebo koňskými silami schovanými pod kapotou traktoru. Ze stroje si děti za správnou odpověď nebo odevzdaný spotřebič mohou vytáhnout los na dáreček. Všichni si díky poutavému, humornému a hravému podání snadno zapamatují hlavní pravidla zpětného odběru elektra.

Tučňáci nabídnou zmrzlinu z iglů

Ve Zlínském kraji vsadili na horké letní počasí a oblíbenou kombinaci školních prázdnin – aquaparků a zmrzliny, kterou jsme přilehavě nazvali *Ice Tour*. Do největších a nejmodernějších krajových aquaparků se sjedou tučňáci se zásobou zmrzliny v nafukovacím iglů a her pro děti. Mezitím opět zazní pravidla pro odkládání vysloužilých elektrozařízení. Děti i dospělí si budou moci zahrát *Elektrix* a užít si letní pohody, pokud odevzdají elektrospotřebič, získají obratem dětskou vstupenku zdarma. 🐧

Krajina je náš společný obývánk,

říká pro EWIN spisovatel Michal Viewegh

Je patronem projektu Jsem zpět. Sám se po prodělané těžké nemoci vrátil zpět do života a přehodnotil spoustu věcí. Od podpory charity až po pracovní tempo ve své tvorbě. Přesto vydal dvě nové knihy, těší se na první vnouče a začal znovu na doporučení lékařů i sportovat. O tom všem si přečtete v následujícím rozhovoru.

Co je nového ve vašem osobním životě?

Jestli myslíte rozvod, o kterém se psalo před rokem, tak ten je stále v běhu a nějakou dobu to určitě ještě potrvá.

Nedávno se ale vdávala moje nejstarší dcera, která o mne hodně pečovala během rekonvalescence po mé srdeční příhodě, což byla na rozdíl od rozvodového řízení velmi radostná událost. Možná ze mne brzy bude i dědeček.

”
Vlastně poslední takovou aktivitou, které jsem se rozhodl zúčastnit, je právě projekt **Jsem zpět** kolektivního systému **ELEKTROWIN**. Je to jeden z projektů, které podle mne mají smysl.“

Michal Viewegh (narozen 31. března 1962 v Praze) je český spisovatel a scenárista, kterému ani jeho největší kritici neupírají přídomek „nejprodávanější“. Po maturitě na gymnáziu v Benešově, krátkém studiu na VŠE a několika příležitostných zaměstnáních vystudoval na FF UK v Praze češtinu a pedagogiku. Učil na základní škole v pražské Zbraslavi. Od roku 1993 byl redaktorem nakladatelství Český spisovatel. Roku 1995 se stal spisovatelem z povolání.

Sportoval jste, dokázal jste uběhnout maraton, přesto se vám stalo něco, co v 90 procentech případů bývá smrtelné – praskla vám aorta. Moralisté občas naznačují, že to mohl být jakýsi vzkaz šůry, protože jste si užíval života a svého úspěchu plnými doušky. Berete to tak?

Vzkaz šůry? To bych si tedy představoval nějakou kultivovanější formu toho vzkazu. Máme tady moderní technologie, mohli mi třeba napsat e-mail.

I když – klinická smrt, kterou jsem prožil a přežil, je vlastně docela příjemný zážitek. Paniku jsem cítil, než přijela sanitka. Pak jsem dostal injekci, po těle se začalo rozlévat teplo... Kdyby to v té chvíli skončilo, odcházel jsem vyrovnaný.

Ke sportování jsem se vlastně už vrátil, na doporučení lékařů provozuji nordic walking, zhubl jsem a cítím se už zase dobře. Dokonce už občas s přáteli vypijeme lahev vína a absolvoval jsem i jeden nebo dva bujaré večírky. Jen ráno to po nich bývá horší než dřív.

Ve videomedailonu na stránkách projektu ELEKTROWINU *Jsem zpět* mluvíte o tom, že i vy jste byl vlastně „opraven“ a díky tomu jste zpět, proto podporujete projekt smysluplného navrácení spotřebičů těm, kteří je potřebují. Jak ta „oprava“ ve vašem případě přesně vypadala?

Mám implantovanou plastovou trubičku velikosti 12 centimetrů. Občas, když se dívám na zahradu a vidím tam hadici na zalévání, tak si to připomenu. Je to podobný materiál, lékaři taky použili nějaké spojky... Věřím, že kvalitní.

S požadavkem na účast v nějakém projektu, co by se dal označit jako charitativní, se na vás asi různé organizace obračejí často. Podle čeho si vybíráte ty, které podpoříte?

Teď už vlastně všechny odmítám, protože by to bylo kontra-produktivní. Člověk se nemůže angažovat v desítkách projektů, protože pak se nemůže pořádně věnovat žádnému. Dělam třeba pro UNICEF nebo pro projekt *Dejme dětem šanci*, který podporuje konkrétní děti z dětských domovů. Nedávno jsem měl jako porotce posoudit 60 dětských prací, které vyprávěly o jejich osudech. Nebylo to úplně radostné čtení.

Vlastně poslední takovou aktivitou, které jsem se rozhodl zúčastnit, je právě projekt *Jsem zpět* kolektivního systému ELEKTROWIN. Je to jeden z projektů, které podle mne mají smysl. Žijeme ve společnosti, která neustále něčím plýtvá. Sám mám třeba doma několik počítačů, na kterých jsem psal svoje knihy. Proč bych je vyhazoval, když jsou funkční, stačilo by je upgradovat a někdo by se na nich mohl naučit základy práce s PC?

Požadavky na podporu nejrůznějších charitativních účelů se vlastně neustále valí ze všech stran na každého z nás. Z médií, nebo i při procházce ulicemi měst. Jak by se měl mezi nimi rozhodovat člověk, který není známou osobností?

Těm pouličním prodejčům dobročinnosti osobně moc nevěřím. Nic o nich nevím, předloží mi nějaký papír, který si mohli vytvořit jakkoli a vytisknout kdekoli včetně razítek.

Takový UNICEF má nezávislý účetní audit, detailně se propírá, jak bylo naloženo se všemi penězi, které dostávají. Vycházejí o tom podrobné zprávy, které jsou veřejně dostupné.

Denní zpravodajství prý už ale nesledujete a nečtete ani recenze svých knih. Nechybí vám zpětná vazba?

Píšu 30 let, napsal jsem 25 knih a troufám si tvrdit, že poznám, jestli se mi knížka povedla, nebo ne. Nejlepší test je autorské čtení. Když čtu ukázky pro 200 lidí, už po pár minutách vidím, jestli jsou znučení a otrávení, nebo pobavení a zaujatí. To by měl možná zažít i kritik, který román předtím sepsul.

Ostatně ten poslední, *Bio manžel*, měl i u literárních kritiků poměrně příznivý ohlas. I když – možná je to jenom soucit s pacientem...

I když už jste po nemoci po fyzické i tvůrčí stránce opět v kondici, přiznáváte, že vaše pracovní tempo je nižší než dřív. Místo šesti stránek knihy napíšete za den jen tři. Přitom jste se ale vrátil k frekvenci co rok, to nový román. Loni jste dokonce vydal dvě knihy – kromě *Bio manžel* ještě povídkovou sbírku *Zpátky ve hře*. Čistě matematicky z toho vyplývá, že vaše knihy teď musejí být útlejší...

Rozsah si vynutí téma. Třeba útlá novelka *Andělé všedního dne* se odehrává během jediného dne, a to bych musel být Tolstoj, abych o tom napsal 400 stránek. Když jsem naopak psal *Účastníky zájezdu*, což je příběh několika rodin v delším časovém úseku, navíc s retrospekce do minulosti, tak bylo jasné, že na nějakých 300 stránek to vyjde.

Předem si nikdy neříkám, jaký rozsah kniha bude mít. Jako čtenář mám sám rád, když má příběh tah na branku a směřuje k nějakému cíli. Dlouhé dějové odbočky nemusím.

Podle některých teoretiků se člověk může považovat za spisovatele až po třetí knize. Kdy jste se jako spisovatel začal cítit vy?

Trvalo mi to dlouho. Nejdřív jsem psal a zároveň učil. Takže jsem říkal, že jsem učitel. To byl také můj hlavní zdroj obživy, protože za svou první novelu *Názory na vraždu* jsem obdržel 4000 korun. Pak jsem odešel na volnou nohu a začal jsem o sobě říkat „já píšu“. Slovo „spisovatel“ začali používat lidé okolo mne, nakonec se to vžilo.

Asi už mi to nikdo neodpáře.

Hrdinové vašeho připravovaného románu *Dva muži ve člunu*, který vyjde letos na podzim, mají dost neobvyklé profese: gigolo a nájemný vrah. Aniž bychom prozrazovali příliš mnoho z děje, můžeme snad říct, že neumějí pracově vypnout, a tak během prázdninové plavby po Sázavě vyřídí každý jednu zakázku. Co byste doporučil lidem s běžnějším povoláním – je o dovolené lepší hodit vše za hlavu, nebo zůstat v kontaktu?

Oni jsou ti mí hrdinové původním povoláním učitelé jako já... Svým způsobem je to satira na nízké platy ve školství. Prostě si nedovedou pomoci, a když se jim už v týdnech před dovolenou nabízí zakázka z jejich nového oboru, kterou mají při cestě, neodolají.

Já sám třeba na dovolené nepíšu. Ale když jsem byl tři týdny v Chorvatsku, dělal jsem si alespoň poznámky. Jen tak tužkou do bloku. A vznikli z toho *Účastníci zájezdu*.

Pokud to lze brát jako doporučení, pak jen spisovatelům. Ale všem ostatním bych doporučil na dovolené vypnout. A to nejen techniku.

Žijete v kontaktu s krásnou přírodou Posázaví, zdůrazňujete, že třídíte odpad... Co považujete za největší ekologický zločin?

Já nejsem profesionální ekolog, abych jmenoval znečištěné oceány a podobně, nemám po ruce ani patřičná čísla. Co mě ale opravdu vytáčí, to jsou příkopy plné odpadků všude podél silnic nebo svinstvo v lese. PET lahve, plastové pytle s odpadem a občas pořád ještě i starý spotřebič. Za to bych zavedl ne pokuty, ale fyzické tresty.

Jak někdo může takhle projíždět krajinou a pak do ní něco takového vyhodit z okna auta? To je jako by si odpad házel na podlahu v obýváku. Krajina je náš společný obývací pokoj.

Foto Jan Handrejch

Do Recyklohraní se zapojilo již 3397 škol

Už 3397 škol z celé České republiky se zařadilo do vzdělávacího programu s recyklační tematikou Recyklohraní aneb Uklidme si svět. Jedním z jeho partnerů je také ELEKTROWIN.

„Nejmladší generace se nenásilnou formou učí, že třídění odpadu a jeho následná recyklace už by měly být nedílnou součástí života každého z nás,“ zdůrazňuje náměstek hejtmana Libereckého kraje Josef Jadrný, který má na Liberecku na starosti vedení resortu životního prostředí a zemědělství. Jen v tomto regionu je zapojených 149 základních škol.

Recyklace hrou

Součástí tohoto projektu je i výjezdní vzdělávací program *Recyklace hrou* určený pro oba stupně ZŠ.

„Projekt Recyklace hrou vznikl na žádost mnohých pedagogů jako odměna aktivním školám v programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět,“ vysvětluje vznik ředitelka obecně prospěšné společnosti Recyklohraní Hana Ansorgová.

Při práci ve skupinkách si děti mohou například rozebrat skutečný počítač nebo model pračky. „Tato forma výuky je mezi žáky velice oblíbená. Rozebrat počítač nebo pračku doma jen tak nemohou. A v tomto programu to bylo nejen povoleno, ale přímo vyžadováno,“ popisuje zkušenost s programem ředitel Základní školy Dr. F. L. Riegry v Semilech Karel Strnad.

„Děti jsou často velice překvapeny, jaké zajímavé a vzácné materiály se skrývají uvnitř těchto spotřebičů, a rychle si uvědomí, proč jsou elektrospotřebiče – jako třeba mobilní telefon – tak drabé, ale i proč je třeba odevzdávat je k recyklaci,“ doplňuje Ansorgová.

„Největším překvapením pro žáky i pedagogy bývá výplň nových sedacích souprav. Jen málokdo ví, že na výrobu polyuretanové pěny, která je součástí matrací, je možné použít například izolaci ze starých ledniček,“ vzpomíná jedna z lektorek programu Edita Kleckerová.

Školy soutěžily ve sběru elektra

Téměř 11 kilogramů vysloužilých elektrospotřebičů na jednoho žáka dokázali v loňském roce vysbírat v Základní a mateřské škole Bystřec v Pardubickém kraji. Trumflý je ale děti ze Základní a mateřské školy Nasobůrky v Olomouckém kraji, které dosáhly dokonce množství 38 kilogramů na jednoho žáka.

Školy soutěžily v rámci *Podzimní sběrové kampaně*, která byla rovněž součástí školního recyklačního programu *Recyklohraní aneb Uklidme si svět*.

„Bylo pro nás příjemným překvapením, s jakým zápalem se do projektu pustili naši žáci společně se svými rodiči,“ popisuje ředitelka bystřecké školy Eva Maňková. Chválou nešetří ani ředitelka školy v Nasobůrkách Jana Nakládalová, která říká: „Naši žáci a jejich rodiče se do sběru vrbli opravdu s vervou.“

V samostatné kategorii soutěžily školy s více než 300 žáky a studenty. Mezi nimi zvítězilo v rámci Pardubického kraje Gymnázium Moravská Třebová. V Olomouckém kraji byli neaktivnější studenti Střední školy železniční, technické a služeb Šumperk.

Do *Podzimní sběrové kampaně* se v České republice zapojilo 770 škol, pro přepravu vysbíraných spotřebičů do recyklačních zařízení bylo uskutečněno 784 svozů. „Celkem bylo takto svezeno více než 160 tun starého elektra, z toho připadalo 87,4 tuny na drobné spotřebiče,“ informuje Hana Ansorgová.

Cílem projektu *Recyklohraní aneb Uklidme si svět* je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

Krádeží ubylo, ukázal průzkum

Krádeží ve sběrných dvorech měst a obcí v roce 2015 ubylo. V průzkumu, který uskutečnil kolektivní systém pro sběr a recyklaci elektrospotřebičů ELEKTROWIN, to uvedlo 21,5 % dotázaných představitelů samospráv.

Pokud navíc ke krádežím docházelo, byly tak malého rozsahu, že většina (téměř 80 %) dotázaných je nehlásila Policii ČR.

Ještě na začátku loňského roku představovaly vysloužilé spotřebiče a další věci s vysokým podílem kovových částí vítaný přivýdělek pro všechny, kdo nerespektovali zákon.

Přestože sběrný kovů už tehdy nesměly staré elektro vykupovat, protože poslední desetiletí se odevzdává ve sběrných dvorech a dalších sběrných místech, odkud vysloužilci putují k ekologickému zpracování, zákon se masivně porušoval. Nejen staré pračky, lednice a další spotřebiče tak mizely mimo systém zpětného odběru: ročně byl odcizen i majetek za desítky milionů korun sestávající například z železničních signalizačních kabelů, kanálových vpustí, nebo dokonce příslušenství hrobů. Přítrž tomu učinila teprve vyhláška Ministerstva životního prostředí ČR, která před rokem zakázala vykupovat druhotné suroviny od fyzických osob za hotové.

Zloději ale dnes nemají svou kořist komu a jak prodat. Loni proto meziročně klesl celkový počet krádeží kovů o polovinu.

Kromě nově nastavených legislativních podmínek brání vykrádání sběrných dvorů také jejich stále důslednější zabezpečení. Aktivní zabezpečení sběrného dvora například v podobě kamerového systému zvolilo podle průzkumu ELEKTROWINU 45 % respondentů. Pro pasivní zabezpečení – zejména důkladné oplocení – se rozhodlo skoro 56 %.

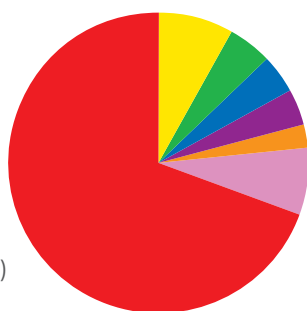
Tato opatření jsou ovšem nákladná. Financovat je pomáhají městům a obcím i finanční příspěvky z *Motivačního programu kolektivního systému ELEKTROWIN*. Čerpala je třetina dotázaných.

ELEKTROWIN doposud obcím nebo provozovatelům sběrných míst vyplatil na podporu zabezpečení sběrných dvorů nebo shromážděných elektrozařízení přes 25 000 000 Kč.

Zarážející proto je, že jen 32 % dotázaných v průzkumu uvedlo, že příspěvky z *Motivačního programu* využívají. Zbytek – 68 % – tuto možnost zatím nikdy nevyužil.

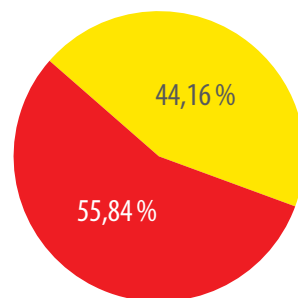
Nejvíce odpovědí (téměř 13 %) dorazilo z Jihomoravského kraje, nejméně z Karlovarska (necelá 4 %).

Kolikrát jste v uplynulých letech řešili problémy s vloupáním a krádežemi spotřebičů nebo jejich částí odevzdaných ke zpětnému odběru, případně kovových odpadů do vašeho sběrného dvora?

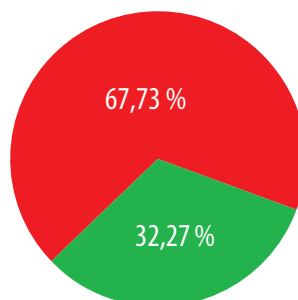
- 0: 305 (69,79 %)
- 1: 36 (8,24 %)
- 2: 20 (4,58 %)
- 3: 18 (4,12 %)
- 5: 18 (4,12 %)
- 10: 11 (2,52 %)
- ostatní odpovědi: 305 (69,79 %)

Jakým způsobem je váš sběrný dvůr zabezpečen?

- pasivně (oplocení...): 244 (55,84 %)
- aktivně (elektronicky, kamerovým systémem, strážní službou...): 193 (44,16 %)

Využíváte možnosti čerpat na zlepšení zabezpečení příspěvky z Motivačního programu společnosti ELEKTROWIN?

- ano: 141 (32,27 %)
- ne: 296 (67,73 %)

Rumunské děti se učily o elektroodpadu

ECOTIC Caravana je jeden z nejrozsáhlejších edukativních projektů, které kdy byly v Rumunsku uskutečněny. Mobilní výstavu kolektivního systému ECOTIC již vidělo přes 150 tisíc návštěvníků. Projekt, jehož začátky sahají do listopadu 2014, je financován z evropského programu Life+.

ECOTIC je jeden z kolektivních systémů v Rumunsku působících v oblasti zpětného odběru elektra. Byl založen v roce 2006 s cílem stanovit směr a pravidla zpětného odběru v zemi a recyklační praxi. V tomto duchu ECOTIC přišel s návrhem na uskutečnění mobilního edukativního projektu, který rozšíří tuto informaci mezi co nejširší veřejnost.

Tak se zrodil projekt *ECOTIC Caravana*, putovní výstava, která objela celé Rumunsko se zastávkami ve školách i na náměstích ve městech všech velikostí. Projekt *Caravana* byl postaven tak, aby obsáhl dvě hlavní kampaně. První je zacílena na děti, jako zástupce příští generace, a nese název *EKO dny ve vaší škole*. Druhá oslovuje širokou veřejnost a jmenuje se *Dny recyklace ve vašem městě*.

Více než dvě stovky škol hostily akci *Caravana Life+* a její posádku, která vysvětlila přibližně 85 tisícům dětí možná nebezpečí a špatné zvyky, které při odkládání odpadu panují, vypočítala hodnotu odpadu a proč je tak důležité odpad sbírat a správně třídít.

ECOTIC dokonce přišel s postavíčkou, kterou nazval *Ecoterrian* – zelené načechrané, hebké, hodné a milující stvoření *Matky Země*, jehož přežití závisí na naší dobré vůli a vzorném chování.

Kampaň *Dny recyklace ve vašem městě* obsáhla 30 rumunských měst. Jejím cílem bylo zaujmout kolemjdoucí, aby se skutečně podívali, možná poprvé v životě, na rozmontované elektro, a aby viděli, co může takový kus odpadu představovat za nebezpečí pro životní prostředí v případě, že by skončil volně v přírodě. Také se dozvěděli, proč představuje velmi hodnotný zdroj pro hospodaření státu, pokud bude správně odložen na určeném místě a řádně recyklován.

Zdá se, že tým *ECOTIC Caravana Life+* odvedl skvělou práci, protože školy a města, kde se na své cestě nezastavil, si vyjednávají jeho návštěvu. Popřejme projektu hodně štěstí a dlouhou cestu!

ewin červen/2016

Hurra Torpedo zahráli v Akropoli, nástroje dodal a recykloval ELEKTROWIN

O tom, že se dá hudba hrát úplně na cokoli, přesvědčilo norské hudební trio Hurra Torpedo vyprodaný sál pražského Paláce Akropolis už několikrát.

Na jejich koncertech ožívají „hudební nástroje“, které každý najde doma v kuchyni a koupelně. S mrazáky, sporáky, pračkami, toustovači, hrnci a mikrovlnkami vytváří norská kapela originální coververze známých popových songů. Norští muzikanti zaujali české publikum

v první řadě velmi netradiční instrumentací. Hity Lady Gaga, Bonnie Tyler, Robyn, Pixies a mnoha dalších interpretuje Hurra Torpedo na vysloužilých mrazácích, sporácích, pračkách, toustovačích či mikrovlnkách. I když je občas doplní kytara a baskytara, vysloužilé spotřebiče tvoří stále základní nástrojové obsazení.

Kariéru nastartoval internet

Tři kamarádi – Egil Hegerberg, Kristopher Schau a Aslag Gutormsgaard – spolu začali hrát v roce 1993. Kristopher bydlet v bytovce, na jejímž dvorku se povalovala spousta vyhozených domácích spotřebičů. Tak se zrodil nápad přehrát na ně popové hity osmdesátých let.

Brzy se s novým hudebním arzenálem szili natolik, že si vysloužili pozvání do televizní show *Lille Lordag* (Malá sobota), a tehdy divákům předvedli předělávku *Total Eclipse of the Heart* od zpěvačky Bonnie Tyler pro elektrickou kytaru, tři pračky a sporák.

Díky záznamu tohoto vystoupení, který se začal lavinovitě šířit po internetu, se do té doby neznámá skupina Hurra Torpedo stala celosvětovým fenoménem. Hurra Torpedo skladbu promptně vydali na singlu, stali se součástí reklamní kampaně jedné automobilky, a dokonce se mohli vypravit na americké turné, kde vznikl fiktivní dokument *The Crushing Blow*.

Po deseti letech by asi vystoupení zůstalo dávnou minulostí, kdyby ho kdosi nenahrál na internet. Tři vousáči v sepraných teplákových soupravách mučí s vážnou tváří na pódiu elektrické spotřebiče do rytmů osmdesátkového cajdáku, jehož slova zpěvák deklamuje s bizarním norským přízvukem – to je přesně materiál, z něhož se rodí internetové fenomény.

Na sociální síti YouTube jsou k nalezení například také velmi originální verze koled *Pásli ovce Valaši* a *Podíme bratia do Betlema*. Ty Norové připravili jako součást reklamní kampaně prodejce elektra OKAY. Tradiční nástrojové obsazení zde doplňuje třeba vysavač, který duje do zobcové flétny.

Letošní požadavky: mrazák, tři sporáky...

Nástroje pro letošní pražské vystoupení norských showmanů opět zajistil kolektivní systém ELEKTROWIN. Letos si kapela vyžádala kromě jiného mrazák s vrchním otevíráním, tři sporáky, pračku s vrchním plněním nebo sušičku prádla.

Protože ale Hurra Torpedo nedoprovází na koncerty konvoj kamionů, kam by se po vystoupení nástroje naložily a odvezly na další místo, postaral se ELEKTROWIN, aby se skvěle naladěné ledničky, sporáky a mikrovlnky po koncertě dostaly do sběrného dvora.

Zatím poslední desku nazvanou *Kolossus of Makedonia* natočili Hurra Torpedo v roce 2006. Kromě „kuchyňských remixů“ známých hitů je na albu i několik jejich vlastních písní – hříček, kterými dokazují, že máme tu čest se skutečnými muzikanty. Každý z hudebníků hraje navíc ještě nejméně ve třech kapelách a Kristopher je v Norsku velmi populární i díky několika vlastním televizním show.

Soutěžilo se na facebooku

Uživatelé facebooku měli možnost si zahrát o volné vstupenky na koncert, a to v případě, že odpověděli na otázku: *Pokolikáté letos bude kapela Hurra Torpedo hrát pro pražské publikum?*

Ti, kdo správně odpověděli, byli zařazeni do slosování o volnou vstupenku a dva vylosovaní šťastlivci pocítili na vlastní kůži jejich údernou produkci.

Kolik spotřebičů jste až dosud použili?

Pojďte si spočítat takový školní příklad: Na každém koncertě použijeme tři sporáky, tři pračky, po jednom mrazáku a sušičce. Jednu pračku a dva ze sporáků během koncertu vždycky zničíme. Hurra Torpedo odehrálo alespoň 500 koncertů. Kolik spotřebičů Hurra Torpedo používá?

(Kapela má originální přístup nejen k hudbě, ale i k matematickým cvičením. Doporučuje napsat konečný výpočet na kus toaletního papíru a spláchnout.)

Na jaké značky hrajete nejraději?

Na našem prvním americkém turné jsme objevili sporáky značky *Norge*, mají skvělý zvuk. Krásný hluboký zvuk má třeba také pračka s horním plněním *AEG*, když do ní správně bušíte z boku. Výborně se nám hrálo také na sporáky značky *Evalill*. Ta už ale, bohužel, neexistuje a kusy, na které jsme v minulosti koncertovali, byly zrecyklovány.

Které spotřebiče jste nikdy nepoužili?

V začátcích jsme nepoužívali mikrovlnné trouby, protože se nám nelíbí digitální nástroje. Pak jsme je ale přece jen zařadili, i když jen jako podložky pod nohy na jevišti. Jinak jsme hráli opravdu na všechno – od toasterů po kráječe vajec.

Projekt Jsem zpět už nabídl na stovku spotřebičů

Již bezmála stovka vyřazených spotřebičů schopných dalšího provozu našla své nové uplatnění u potřebných díky projektu Jsem zpět, který připravil kolektivní systém pro sběr a recyklaci starých spotřebičů ELEKTROWIN. Kromě dárců a servisů, které garantují bezpečný provoz zánovního elektrika, se k projektu připojil třeba také Kraj Vysočina.

Projekt dává možnost nabídnout k dalšímu použití spotřebiče, kterých se lidé chtějí zbavit, přitom jsou ale stále funkční a mohly by po odborném posouzení, se zárukou, dále sloužit potřebným.

Mezi první obdarované patřily Klokánky a azylové domy Fondu ohrožených dětí. Přidaly se ale už i spolky a sdružení, jejichž hlavní činností je veřejně prospěšná činnost.

Několik mikrovlnek, pračku nebo vařič získalo během listopadu 2015 například třebičské občanské sdružení Vrátko, které zaměstnává handicapované. Další požadavky přicházejí třeba z komunitních center pro volný čas nebo sportovních klubů. Jsou postupně uspokojovány s ohledem na hlavní podmínku účasti v projektu, tedy vyloučení jakéhokoli komerčního využití darovaných spotřebičů.

„Letos v únoru jsme, mimo jiné, také umístili spotřebiče do Domova Radost pro osoby s postižením v Merklíně,“ uvádí se na facebookovém profilu projektu. Brněnský Klokánek zase dostal výkonný vysavač.

Jak to všechno začalo

Pilotní fáze projektu začala už na sklonku roku 2014, kdy ELEKTROWIN zprostředkoval nabídku prvních použitých spotřebičů s garancí neziskovým organizacím věnujícím se obecně prospěšné činnosti. První, kdo tuto nabídku využil, byl Fond ohrožených dětí, spotřebiče putovaly do některých Klokánek.

FOD už díky těmto darům ušetřil ze svého napjatého rozpočtu na čtvrt milionu korun, které by jinak musel vydat za nezbytný nákup nového elektrika.

Patronátu nad projektem se ujali herec Pavel Nový, ochrnutý Muž roku 2009 Martin Zach a spisovatel Michal Viewegh. Ten se o něm zmiňuje v ústředním rozhovoru tohoto vydání EWINU. Všichni patroni mají jedno společné: zažili návrat do života na vlastní kůži.

Zásadní podmínkou je, aby darované elektro nebylo zneužito k obchodní činnosti. Teprve až definitivně doslouží, předají je k recyklaci.

Bezpečnost garantují servis, náklady hradí výrobci

Prvním krokem bylo vybudovat specializované sběrné sítě. Pomohli je vytvořit autorizovaní servisní gestoři, kteří jsou viditelně označeni jako místa zpětného odběru a přípravy k opětovnému použití. Ti na základě stanovených kritérií vybírají vhodné spotřebiče, které ještě mohou posloužit svému původnímu účelu, provedou na nich potřebné opravy a potvrdí, že budou dále bezpečně fungovat.

Na tuto možnost pamatuje i zákon o odpadech, kde se hovoří o „opětovném použití“. To ale dlouho zůstávalo jen teorií, zejména kvůli nákladům na technické přezkoušení nezavazdnosti daného elektrozařízení tak, aby výrobek odpovídal při předání novému majiteli všem legislativním požadavkům. Do praxe ji začal zavádět právě ELEKTROWIN. O náklady se dělí výrobci elektrika, kteří jsou do tohoto kolektivního systému zapojeni.

Než spotřebiče najdou nové uživatele

Jak postupovat? Na webových stránkách www.jsemzpet.cz zájemci naleznou formulář, přes který lze nabídnout spotřebič k opětovnému použití. Odborníci na základě zadaných údajů posoudí vyplněné parametry zařízení, a pokud vyhovuje, přijedou si pro spotřebič rovnou k dárci domů.

EWIN se zeptal majitele firmy BMK servis Miloslava Klatovce, jehož servisní síť je zapojena do projektu *Jsem zpět*, na další podrobnosti.

Kolik práce může být ze spotřebičem, který je ještě funkční, ale už má něco odslouženo, než jej lze se zárukou nabídnout například Klokánkům?

To záleží na opotřebenosti spotřebiče. V některých případech postačí spotřebič „jen“ vyzkoušet, tedy jeho funkčnost, dále pak řádně vyčistit, nejen zvenku, ale i uvnitř, a dezinfikovat jej. Pokud je spotřebič více opotřebený, případně nefunkční, tak se musí propočítat rentabilita opravy, a to nejen z hlediska ceny případného náhradního dílu, ale i časové náročnosti opravy.

Jaké případné opravy se ještě vyplatí, aby jejich cena nepřesáhla cenu nového zařízení?

Nejlépe, pokud se spotřebič „jen“ vyčistí. Pokud se opravuje, tak je důležité, aby šlo použít jen drobnou levnou součástku. Rozhodně však každý spotřebič – než je nabídnut k opětovnému využití – projde závěrečným testováním bezpečnosti v souladu

s postupy stanovenými jednak příslušnými zákonnými předpisy a také jednotlivými výrobci.

Jaké spotřebiče by lidé do projektu *Jsem zpět* určitě neměli nabízet?

Spotřebiče, které lidé mohou nabídnout do zmíněného projektu, by neměly být starší pěti let. Skelet nebo obal by neměly být jakkoli poškozeny – mechanicky nebo třeba korozí. Spotřebič by také neměl vykazovat známky nadměrného opotřebenosti a neměl by být silně znečištěn.

Co když se darovaný závodní spotřebič navzdory této servisní péči porouchá?

Na každém spotřebiči je nalepena samolepka s kontaktem na příslušného servisního partnera ELEKTROWINU. Uživatel spotřebiče tak může kontaktovat přímo příslušný servis. Tento servis se pak postará o opravu spotřebiče, pokud tato není příliš finančně nákladná nebo nemožná. Pokud spotřebič nelze opravit, servis uživateli dodá další spotřebič, připravený k opětovnému použití v rámci projektu *Jsem zpět*. Porouchaný spotřebič, jehož oprava je nemožná nebo nákladná, pak servis odevzdá k recyklaci.

Nový prezident WEEE Fora Jan Vlak: Budoucností je oběhová ekonomika

S elánem a s cílem posílit organizaci WEEE Fora, jako organizace pomáhající řešit problémy s recyklací elektroodpadu a zpětného odběru v Evropě, nastoupil do funkce prezidenta Nizozemec Jan Vlak. O svých představách, jak by se mělo WEEE Forum a jeho projekty rozvíjet, se dočtete v následujícím rozhovoru.

K aždý, kdo přichází do nové funkce, má své představy, co by chtěl v dané oblasti dokázat. Máte i vy svůj osobní ambiciózní cíl, co byste chtěl WEEE Foru přinést?

Evropská komise vydala balíček týkající se oběhové ekonomiky na konci roku 2015. Je naprosto nezbytné, aby se WEEE Forum a jeho členské kolektivní systémy aktivně zapojily do těchto diskusí a staly se organizacemi, které začnou praktikovat jeho zákonitosti. Budeme pokračovat v posilování vývoje prostřednictvím projektů podporujících oběhové hospodářství.

Co máte v plánu pro nejbližší období, třeba ještě do konce letošního roku?

Během léta se nově zvolená rada chystá sejt a debatovat nad novou strategií WEEE Fora a jeho směřováním kupředu. Na setkání v Bruselu, které proběhlo 15. dubna, valná hromada WEEE Fora konstatovala velký posun vpřed a podpořila nové předsednictvo. Jeho úkolem je nyní aktualizovat několikaletý program a agendu pro rok 2017. Rád bych strategii pro léta 2016–2020 a plán na rok 2017 prezentoval během valné hromady v Oslu letos v září.

Které aktivity WEEE Fora jsou pro vás prioritní v kratším a dlouhodobějším časovém horizontu?

Nejprve se potřebujeme ujistit, že projekty, na které obdržíme příspěvky z fondů EU, jsou dobře řízeny. Jedná se například o projekt z oblasti urban mining *ProSUM* a *ReVolv*, projekt, který hledá řešení recyklace plochých panelů. Věřím, že zaměstnanci WEEE Fora jsou k řízení těchto projektů dostatečně erudovaní a zároveň vysoce motivovaní. V delším časovém horizontu potřebujeme posílit WEEE Forum jako organizaci, která pomáhá řešit problémy spojené s fungováním systému sběru a recyklace elektroodpadu. Kolektivní systémy mají know-how, jak optimalizovat stávající sběrnou síť.

Který projekt WEEE Fora považujete historicky za neúspěšnější?

WEEELABEX byl prvním z projektů EU, které měly ohromný vliv na trh. Například v Nizozemsku jsme přesvědčili příslušné autority, aby *WEEELABEX* implementovaly do legislativy. Finančně jsme podporovali operátory, aby splnili požadavky *WEEELABEX*.

Ale nejsme jediní, také Francie, Belgie (Vlámsko), Lucembursko a Irsko přijaly normu EN 50625 nebo *WEEELABEX* jako součást své legislativy.

CWIT byl druhým unikátním výzkumným projektem řízeným Interpolem. Celosvětově přinesl nové pohledy na obchod s elektroodpadem.

Který ze stávajících nebo nových projektů má podle vás největší potenciál do budoucna?

Projekt, na kterém v současnosti pracujeme, se týká oběhového hospodářství. I ten by mohl mít významný dopad na trh se starým elektrem. Je to projekt hodnotového řetězce, který hledá způsob, jak by mohl zajistit oběh v této oblasti. V září budeme vědět, zda měl náš návrh nového projektu úspěch.

Jak byste formuloval úkoly, které před výrobci elektrospotřebičů a kolektivními systémy v současné době stojí?

Jsem silně přesvědčen, že oběhová ekonomika není jen velkým humbukem, ale rodícím se trendem. Jsme u zrodu myšlení, které vyžaduje, aby výrobci vytvářeli produkty, které mohou být snadněji rozebrány a recyklovány. Bude podpořena opětovná výroba, proces, kde jsou jednotlivé části spraveny

Jan Vlák (1966) pracuje v oblasti odpadového hospodářství a péče o životní prostředí téměř dvacet let. Po ukončení studií na Univerzitě v Amsterdamu (politologie a životní prostředí) pracoval jako poradce pro politiku odpadu a energetiky Interprovinciálního fóra. Zároveň nastoupil v Radě řízení odpadů jako programový manažer pro národní plán skládek a privatizaci tohoto sektoru. Navíc byl odpovědný za podporu třídění odpadů a prevenci mezi municipalitami a za uskutečnění a začlenění schématu příbuzných poboček.

V roce 2005 se stal výkonným ředitelem pro ICT Milieu podporující zájmy životního prostředí ve více než 300 společnostech pracujících v oblasti IT, telekomunikací a administrativy. Jeho hlavní odpovědností bylo zařazení sběrného systému pro vyřazené IT spotřebiče, stejně jako vedení části IT v oblasti životního prostředí a jeho lobbování.

Od prosince 2008 zastává pozici výkonného ředitele společnosti Wecycle. Ta organizuje sběr a recyklaci elektrických spotřebičů a žárovek pro 1500 výrobců a dovozců. V roce 2012 byl zvolen do Rady WEEE Fora, letos v dubnu se stal jeho prezidentem.

a znovu využity v produktech. Autority budou podporovat spotřebitele, aby sdíleli produkty nebo služby, výrobky by měly vydržet déle a tak podobně. Systémy fungující v rámci WEEE Fora navážou dialog s výrobním průmyslem a vymyslí, jak nejlépe reagovat na nové legislativní požadavky. WEEE Forum je ideální prostor pro iniciativy tohoto typu.

WEEE Forum slouží mimo jiné jako platforma pro výměnu zkušeností mezi evropskými kolektivními systémy. Co je podle vás společné pro jejich úspěšné fungování v jednotlivých zemích? Jaké jsou typické společné znaky dobré praxe?

Předpokládám, že jeden z klíčových poznatků za posledních několik let spočívá v tom, že sběr starého elektra zkvétá na trzích, kde autority zaujímají aktivní, podmanivou, stimulační roli, kde není velká konkurence a kde jsou stabilní podmínky a regulace.

Existují nějaké rysy, které charakterizují úspěšné fungování systému zpětného odběru spotřebičů jen v některé zemi, kvůli národním specifickým jsou ale nepřenositelné?

Nizozemsko se vydalo cestou tzv. pravidla všech hráčů. Myslím, že to může být model pro ostatní členské země.

Co byste WEEE Foru a jeho členům popřál do příštích let?

WEEE Forum by mělo zůstat poradní organizací pro operativní otázky v oblasti WEEE.

Provozovat projekty je v naší DNA. Vše by mělo zůstat tak, abychom mohli i nadále ovlivňovat podobu trhu s elektroodpadem.

Pro mne osobně jsou nejdůležitějšími pilíři WEEE Fora sdílení informací, spolupráce se všemi akcionáři a výměna nápadů, které chci zachovat centrálně. Vedle toho jsme vyvinuli několik výjimečných nástrojů, jakými jsou *CWIT* a *WEEELABEX*. Výzvou bude zvýšit angažovanost všech členů, abychom získali data a díky výsledkům mohli neustále vylepšovat naše podnikání.

Hasiči recyklují šestým rokem, letos sbírají „jako draci“

Projekt Recyklujte s hasiči, u jehož zrodu stál kolektivní systém ELEKTROWIN, vstoupil letos už do svého šestého ročníku. Zapojených sborů neustále přibývá a stoupá také množství vybíraných spotřebičů.

Celkem se hasičům za dosavadních pět let fungování projektu podařilo nashromáždit na 5550 tun elektrošrotu. V roce 2015 předali k ekologické recyklaci meziročně o 31 % více elektrozařízení. A jejich řady se ke konci loňského roku dále rozšířily.

Do projektu se k 31. prosinci 2015 zapojilo 1221 sborů dobrovolných hasičů, což je o 174 více (16 %) oproti roku 2014. Za rok 2015 hasiči odevzdali 2550,6 tuny vysloužilých spotřebičů, což představuje nárůst o téměř 31 % vůči roku 2014, z toho 637,7 tuny televizí a monitorů.

Aktuálně je zapojených sborů už 1279 a další stále přibývají. A s nimi i počty tun nasbíraných vysloužilých elektrospotřebičů, ke konci dubna se podařilo sebrat téměř 400 tun.

Novinkou byla v loňském roce součinnost při propagaci zpětného odběru a projektu spolupráce s SDH s krajskými ředitelstvími SDH i jejich motivace k zapojení dalších sborů do projektu. *Recyklujte s hasiči* má nový profil na facebooku a na webových stránkách – www.recyklujteshasici.cz – se objevila interaktivní mapa vyhledávání zapojených SDH. Jejich prostřednictvím mohou SDH získávat fanoušky a informovat o termínech sběrů.

Projekt se v roce 2015 stal také generálním partnerem akce *Miss hasička*, jejíž loňský ročník odstartoval v červnu casting adeptek na královnu krásy. I letos se ELEKTROWIN plánuje zúčastnit volby královny krásy pro rok 2016.

Letošní novinkou je mimo jiné soutěž s názvem *Sbíráme jako dračí!*. Ta byla vyhlášena v polovině dubna a uzávěrku měla 15. května. K účasti stačilo stáhnout si z webu „dračí“ plakát, vylepit jej na hasičárnu a společně se u něj vyfotit.

Prvních 50 fotografií zaslaných organizátorům určilo 50 sborů, za kterými v pěti po sobě jdoucích květnových a červnových víkendech vyjela promohlička projektu, která těmto sborům na místě vyplatila finanční odměnu ve výši 1000 Kč.

Navíc ti, kteří měli zrovna i „sesbíráno“, obdrželi ještě bonus 500 Kč.

Pro podzimní období je připravena další soutěž: Podzim plný rekordů

Ani v druhé polovině roku nebudeme zahálet, podzimní tříměsíční soutěž nám pomůže odhalit sběrové rekordmanky, kteří si za rekordní počet měsíčně nasbíraných kusů dané logistické

skupiny mohou vysbírat finanční odměnu ve výši 10 000 Kč! Oceníme však i největšího snaživce! Zvláštní disciplínu pro sbor, který se zúčastní všech kol a bude mít nejvyšší počet sesbíraných kusů celkem za všechny skupiny, ale nevyhraje ani v jednom měsíci. A jaká bude pro něj odměna? Výherce navštíví promotým RSH s kytou a sudem piva! **SBÍRAT SE VYPLATÍ!**

Foto Archiv Motýl media

Osobností českého obchodu se stal Daniel Večeřa

Generální ředitel zlínské společnosti HP Tronic Daniel Večeřa se v únoru letošního roku stal držitelem prestižního ocenění Osobnost českého obchodu 2015.

Ocenění převzal v rámci udílení cen MasterCard Obchodník roku 2015, které se uskutečnilo při galavečeru konference Retail Summit v Praze. Každoročně jsou při této příležitosti oceňovány zákaznický nejvýše hodnocené obchodní společnosti v České republice.

Kategorii Osobnost českého obchodu vyhlašuje Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR. Je určena pro osobnost, která „výjimečným a pozitivním způsobem ovlivnila sektor obchodu či jeho část“.

„Velmi si vážím vítězství v této soutěži, protože je vnímám jako ocenění dlouholeté práce celého našeho velkého týmu více než 1200 spolupracovníků, a zejména způsobu a stylu, jakým k této práci přistupujeme,“ uvedl v reakci na udělení ceny Daniel Večeřa.

Nominace na ocenění předkládají a poté svými hlasy rozhodují o vítězi lidé z praxe – odborníci českého maloobchodu. Podle vyjádření Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR byl Daniel Večeřa oceněn za schopnost skloubit a koordinovat funkční model firmy, která „patří ke špičce v ČR a podniká v rozdílných oborech –

maloobchodu a velkoobchodu elektro, cestovním ruchem a prostřednictvím společnosti ETA také ve vývoji a výrobě elektrospotřebičů“, dále také za „korektní jednání, které se dnes již pomalu vytrácí, osobní a lidský přístup k zaměstnancům a angažovanost v sociální oblasti“. Soutěž MasterCard Obchodník roku probíhala letos již potřinácté. Kategorie Osobnost českého obchodu je v rámci soutěže vyhlašována od roku 2010. Dosud byli tímto titulem oceněni ředitelé či jednatelé čtyř úspěšných společností – IKEA, DM drogerie markt, MALL.cz a řetězce Globus.

„Naším cílem je ocenit nejlepší obchodníky na trhu z hlediska oblíbenosti zákazníků nebo nejlepších nabízených služeb. Důležitým aspektem je také schopnost obchodníků přizpůsobovat se novým trendům a zlepšovat a zjednodušovat tak zákaznickým život. Proto je součástí ocenění samostatná kategorie Inovace v obchodě, která hodnotí mezi jinými i novinky v oblasti platebních technologií,“ říká Josef Machala ze společnosti MasterCard.

Přehled vítězů ocenění MasterCard Obchodník roku 2015

oborové kategorie	vítěz
Absolutní vítěz MasterCard Obchodník roku 2015	IKEA Česká republika
MasterCard Obchodník s potravinami 2015	Lidl Česká republika
MasterCard Obchodník s drogerií a parfumerií 2015	Teta drogerie
MasterCard Obchodník s oděvy a obuví 2015	DEICHMANN-OBUV
MasterCard Obchodník se sportovními oděvy a potřebami 2015	Sportisimo
MasterCard Obchodník s elektronikou 2015	CZC.cz
MasterCard Obchodník pro dům, zahradu a chovatele 2015	OBI
MasterCard Obchodník s nábytkem a bytovými doplňky 2015	IKEA Česká republika
MasterCard Internetový obchodník 2015	MALL.cz

zvláštní ceny

MasterCard Obchodník roku 2015 – GE Money Bank Cena veřejnosti	Lidl Česká republika
MasterCard Obchodník roku – GE Money Bank Věrnostní program 2015	Teta drogerie – Teta klub
MasterCard Inovace v obchodě 2015	Tesco – Spolupráce s Potravinovou bankou
MasterCard Obchodník roku 2015 – SOCR ČR Osobnost českého obchodu	Daniel Večeřa, HP Tronic

HP Tronic je česká společnost s více než 25letou historií, která zaujímá místo předního retailera na trhu domácích spotřebičů, spotřební elektroniky, počítačů a mobilních telefonů v České republice a rovněž na Slovensku. Do portfolia výrobků, které sama uvádí na trhy v Česku, na Slovensku a v řadě dalších evropských zemí, patří výrobky značek ETA, GoGEN, JVC a Hyundai. Mimoto nabízí vlastní splátkový program a provozuje Resort Valachy s hotely Lanterna, Horal, Galik, vlastním golfovým hřištěm a sjezdovkou Razula.

HP Tronic: Schopní a pracovití mají šanci být úspěšní

Generálního ředitele Daniela Večeři jsme se zeptali, jaký je recept pro řízení úspěšně fungujícího týmu čítajícího více než 1200 spolupracovníků.

V reakci na vyhlášení výsledků soutěže jste uvedli, že je vnímáte jako ocenění dlouholeté práce celého velkého týmu více než 1200 spolupracovníků, a zejména způsobu a stylu, jakým k této práci přistupujete. Můžete upřesnit, jaká jsou specifika řízení takového týmu a v čem se styl vaší práce liší od běžných zvyklostí?

Upřímně řečeno neznám „běžné zvyklosti“ při řízení pracovních týmů, takže specifikovat odlišnosti asi nejsem schopen, ale mohu trochu více charakterizovat způsob a styl přístupu k práci, který v naší společnosti cítím, snažím se jej podporovat a velmi si ho vážím.

Tento přístup vychází ze základní premisy, a to, že drtivá většina z nás tráví v zaměstnání asi třetinu svého produktivního života. Navíc zhruba další třetinu prospíme, takže se jedná o opravdu zásadní část našich životů a je jen na nás, jak, v jakém prostředí, v jakém kolektivu a v jaké celkové atmosféře jej strávíme. Pokud si řekneme, že se cítíme dobře v prostředí vzájemné úcty, respektu a slušnosti, kde není místo pro podrazy a zákulisní hry, kde proaktivita je více než alibismus, kde jasně vidíme smysl toho, co děláme, kde to, co děláme, nás baví a kde schopní a pracovití mají reálnou šanci být úspěšní, pak už jen stačí dělat vše pro to, abychom takové prostředí vytvářeli a pečovali o něj...

A pokud se podaří to, že potřeba vytvářet takové prostředí se dostane pod kůži rozhodující většině spolupracovníků, pak můžeme mluvit o určitém stylu a přístupu k práci, a to je právě ten styl a přístup, který jsem měl na mysli...

Jakým způsobem tento tým doplňujete, jaké předpoklady musí mít úspěšný uchazeč o práci?

U nás platí zásada, že své spolupracovníky si ve finále vybírá a volí jejich přímý nadřízený, který je následně plně odpovědný za výsledky práce celého „svého“ oddělení, tedy za výsledky práce jednotlivých členů „svého“ týmu.

Co se týká předpokladů, tak kromě definovaných požadavků specifických pro konkrétní pracovní pozice je obecným předpokladem otevřená mysl, pozitivní přístup a chuť pracovat. V této souvislosti si vždy vzpomenu na jedno moudro Milana Hradila, zakladatele naší firmy, který říkal, že „*naštěstí žijeme v době, kdy práce je dobrovolná záležitost...*“.

Podle vyjádření Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR jste si ocenění zasloužil mimo jiné za angažovanost v sociální oblasti. Můžete specifikovat, jakým způsobem se v tomto směru angažujete?

Zde bych určitě velmi rád zdůraznil, že bavíme-li se o angažovanosti v sociální oblasti, pak se jedná o přístup celé firmy a jejích zaměstnanců, nikoli jednotlivce. Tak jako asi všichni, i my v HP Tronicu vnímáme, že mezi námi žije spousta lidí, kteří jsou v tíživé situaci a nemají to štěstí, že se mohou spolehnout jen na sebe nebo na své nejbližší...

Je nám taky jasné, že není v našich silách pomoci všem. Proto se snažíme naši pomoc soustředit na několik málo aktivit, u nichž si následně můžeme ověřit, jak byla naše pomoc užitečná a jestli se dostala až k těm potřebným. Mezi skupiny, na které se snažíme naši pomoc směřovat, patří děti, které jsou postižené nějakým vážným zdravotním postižením, a jejich rodiny, na které naši případnou pomoc směřujeme bezpodmínečně.

Další skupinou jsou dospívající a dospělí, kteří se dostali do tíživé životní situace, s níž si jen stěží mohou poradit sami, u kterých naši případnou pomoc podmiňujeme jejich vlastní, předem jasně danou aktivitou. V loňském roce poprvé jsme pak část naší pomoci nasměrovali rovněž na podporu mobilní hospicové péče.

Požadavky stouply, čtyři kilogramy už nestačí

Vysloužilé spotřebiče se v České republice systematicky sbírají a recyklují od roku 2005, kdy se do tuzemské legislativy promítla nová evropská směrnice. Stejně jako ostatní nové členské státy EU jsme měli termín do konce roku 2008 splnit kvótu čtyř kilogramů vysbíraných spotřebičů na obyvatele a rok. Požadavky se ale od letoška výrazně zvyšují.

Rok 2015 byl posledním, kdy byly kvóty pro sběr určovány absolutními čísly. Od roku 2016 vstupuje v platnost nový způsob výpočtu, který se odvíjí od 40 % průměrné hmotnosti elektrozařízení uvedených v předchozích třech letech na trh v ČR.

Pro každého Čecha to nově znamená něco přes sedm kilogramů ročně. Sběr se sice každoročně zvyšuje, nyní se pohybuje mezi pěti a šesti kilogramy, ani to ale už nebude stačit. Musíme ještě trochu přidat.

Počínaje rokem 2021 se pak výpočet navýší až na 65 %. V praxi to znamená, že dosavadní hodnoty výše sběru elektrospotřebičů v ČR stoupnou o třetinu.

Například sběr chlazení ale už nyní dosáhl svého stropu, neboť se dlouhodobě pohybuje na úrovni 65 % uvedení na trh. Již nyní tak trvale naplňujeme směrnice EU pro rok 2021.

Jak stoupal sběr

Základem výpočtu aktuální kvóty nicméně budou výsledky prodějí z let 2013–2015. ELEKTROWIN v tomto tříletém období:

- v roce 2013 dosáhl 32% úrovně sběru, pro dosažení nově stanovených kvót platných v roce 2016 (40 %)
- za rok 2014 jsme zaznamenali nárůst až na 34,3 % ve stejném srovnání
- za rok 2015 bylo odebráno ještě o 36 % víc než v roce 2014 – na výsledku se podepsalo především zvýšení sběru velkých a malých elektrospotřebičů

Spotřebiče je těžší zpěněřit

Není tajemstvím, že na zlepšení výsledků se částečně podílelo i omezení úniku spotřebičů do „šedé zóny“. V loňském roce totiž učinilo ministerstvo životního prostředí krok, který od března 2015 přinesl jednu administrativní změnu: sběrnám vyhláška

zakázala vyplácet fyzickým osobám peníze v hotovosti. S platností vyhlášky klesly krádeže kovů o 60 %.

Jen pár dnů poté, co nové opatření vstoupilo v platnost, se v médiích objevily první informace, jak je sběrný obcházejí. Někde začali za šrot vydávat směnky, které obratem propláceli. Česká inspekce životního prostředí to zjistila na Mostecku a ve středních Čechách.

Před jednou brněnskou sběrnou se zase objevilo nákladní auto, jehož posádka platila hotově a bez vážení, načež železo sama odevzdala s tím, že peníze si nechá (přesně podle vyhlášky) poslat na účet.

Navzdory tomu ale opatření přineslo pozitivní výsledky. Kromě krádeží kovů obecně poklesl i počet krádeží ve sběrných dvorech měst a obcí. Ukázal to průzkum ELEKTROWINU, s jehož výsledky se můžete podrobně seznámit na straně 18.

Ještě jeden zajímavý detail vyplývá ze statistik ELEKTROWINU: spotřebiče odevzdané k recyklaci jsou čím dál těžší. Celková hmotnost se tak zvyšuje i při stejném odevzdaném počtu kusů. Stovka vysbíraných lednic ještě v roce 2007 vážila 4,2 tuny, loni už 5,1 tuny. Podrobnější srovnání nabízí tabulka.

Porovnání průměrné hmotnosti vysbíraných vysloužilých elektrospotřebičů (v kg)									
průměrná hmotnost 1 ks (v kg)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
chlazení	42	44	46	46	46	47	47	51	51
ostatní velké spotřebiče	46	49	52	47	46	47	47	51	51

Tajenka – 32 písmen.

DL

ANKETA	KALAMÁŘ	MÍČEK	RANÍK
ANTAL	KAMERA	MLADÁ	ROURA
BANÁNY	KANONÝR	MLADĚ	SEDLÁK
BŘIDLÁK	KAPSA	MORAVA	SLUKA
ČINEL	KARBA	NADĚJE	START
DĚKAN	KAZETA	NOETIKA	STATIK
DEPOZITÁŘ	KLANDR	OBOROH	STATOR
DLAŽBA	KOJNÁ	OHLED	STOPA
DOKRM	KOTLETA	OTČINA	TANGO
DRACI	KRÁSKA	PALOLO	TEATRUM
DROGA	KUTIL	PALUBA	TORAL
DŮKAZ	LASER	PIASTR	TORSO
DVOJČLEN	LÉČKA	PIVOT-	TŘESK
EMILIE	LEDVINY	MANKA	VELITEL
ESTRÁDA	LEGENDA	PODNIKOVÝ	VEMENO
GEOMET-	LEKCE	ÚČETNÍ	VLNOLAM
RIE	LETADLO	POGROMY	VOLEJ
HALALI	LITVA	POKOJSKÁ	VOLNO
HOKEJISTA	LOIRA	POPLETA	VRÁSA
JASAN	MATĚJ	POSTEL	ZBABĚLOST
KAHAN	MEANDR	POVEL	ZBĚHLOST

D	E	L	H	O	P	N	M	E	Z	H	N	Z	B	A	B	Ě	L	O	S	T
O	P	I	V	O	T	M	A	N	K	A	J	A	B	R	A	K	L	R	O	A
K	A	P	S	A	K	E	T	T	S	L	K	Ž	Ř	Ě	Á	V	P	O	B	K
R	S	T	O	P	A	E	Ě	A	E	A	Ú	I	L	H	P	A	U	O	A	
M	E	A	N	D	R	Š	J	D	K	L	A	N	D	R	Y	L	L	R	R	L
L	O	I	R	A	N	E	V	I	D	I	T	E	L	N	Ý	A	O	A	O	A
I	E	O	L	A	P	I	J	P	S	E	S	O	Á	T	P	N	L	S	H	M
L	G	T	D	I	N	R	K	N	O	T	A	N	K	E	T	A	O	E	T	Á
A	N	Ě	A	Y	M	T	V	O	D	P	A	D	Á	R	T	S	E	N	K	Ř
S	J	S	O	D	D	E	P	E	V	B	L	N	A	T	R	A	T	S	A	D
E	T	O	R	A	L	M	P	T	K	Ý	L	E	V	O	P	T	J	E	O	K
R	R	A	O	I	L	O	Ý	I	V	T	Ú	L	T	Y	M	O	R	G	O	P
K	C	K	T	N	Z	E	C	K	E	L	É	Č	K	A	K	A	N	T	A	L
I	R	E	A	I	A	G	G	A	M	E	N	J	E	O	V	A	Č	L	K	I
Z	L	Á	T	Z	K	K	T	E	E	L	E	O	P	T	T	I	H	E	O	T
V	R	Á	S	A	E	R	U	N	N	L	Á	V	L	E	N	I	Č	A	J	V
T	Ř	E	S	K	U	T	I	L	O	D	I	D	R	A	Ň	K	K	N	A	
N	A	R	E	M	A	K	A	V	S	N	A	K	Ě	D	M	L	A	D	Á	E

●	Území obce	2. díl tajenky	Nevzdělaný člověk	Sumerské město	Hon	Domácky Eduard	●	Jiho-americká opice	Jiráskovo jméno	Geo-metrické těleso	Žito (moravsky)	Bohyně u Jorubů	●	Nářikat	Název značky poloměru	Olejnatá plodina	Jméno herce Fialy	3. díl tajenky	Dokola skrojít	
	Hlava (zhruble)						Velko-obchod potravinami a zbožím							Plod rostlin						
	Kočovník						Šáva z listu aloe Kód let. Mahe							Menší trám Čočka (botan.)						
	Zkratka souhvězdí Dalekohled			1. díl tajenky Hozením dopřít											Ryba Útok					
	67 litrů v Srbsku				Český spisovatel Svatozář						Sibiřská řeka					Historická plachetnice Nájezdník				
	Ozdobná páska					Opět Stouchnout					Staro-řecká oběť						Tělových. jednota Zásah otěžení			
	Stávat se strnulým						 zpětný odběr elektrozařízení www.elektrowin.cz					Stavitelé								
	SPZ Rokycan		Citost. drcení Mycí potřeba										Deska na zlomeninu	Provoz na chytání koni	Íránské sídlo Druh voleje					
●	Výrobek z ovčí syrovátky	Sloven. žák Varianta jm. Leo					Učedníci	Diapozitiv (slang.)	Kód let. Atlanta	●	Podle Spizírna				Karetní hláška Planetka			Zmrzlá voda	Akademie muzických umění	
	Ubrat kapaliny				Dlouhá chvíle Temnoty						Rozkoš					Prkenné stropy Rozhlás po drátě				
	Ledvina			Otáčet Okřích Lipský							Evangel. duchovní Záporka						Název zn. metru SPZ Prahy			
	4. díl tajenky																			
	Programátor							Obec u Komárna					Předložka (výše než)							Pomůcka: Karit, nao, Onile, SEZ, Ur, Toda.